

Toeleiding

Bij werkbezoeken aan PCI'en in het Aartsbisdom Utrecht stel ik geregeld contacten met diaconale werkgroepen in een parochie aan de orde. Deze contacten zijn afhankelijk van de situatie in een parochie heel divers, maar zij behoeven zonder uitzondering de nodige aandacht.

In een tijd van terugloop en krapte moeten er keuzes worden gemaakt. Het maken van keuzes vraagt om prioritering. Helaas is en wordt het organiseren en realiseren van diaconale activiteiten in nogal wat parochies steeds moeilijker, of vinden zij niet plaats. Diaconie en daarmee caritas krijgen in parochies niet altijd de aandacht die zij verdienen.

Natuurlijk zijn daar plausibele redenen voor. Daarentegen krijgt armoedebestrijding een meer nadrukkelijke plek in de Nederlandse samenleving. Niet voor niets zijn er talloze organisaties betrokken bij de bestrijding van armoede. De R.-K. Kerk mag daar haar ogen niet voor sluiten. Juist caritas en diaconie kunnen in eendrachtige samenwerking hun spreekwoordelijke steentje bijdragen aan de verzachting van het leed van minder bedeelden.

Helaas wordt het vanwege o.a. privacywetgeving steeds moeilijker de doelgroep te vinden en te benaderen. Het ontbreken van contacten met, of een beperkt functionerend diaconaal netwerk in een parochie maken het voor PCI'en niet eenvoudig om zorgvragen van minderbedeelden binnen een parochie op het spoor te komen. Een in een parochie functionerende diaconale organisatie kan behulpzaam zijn bij toeleiding van zorgvragen richting een PCI.

Toeleiding is een wezenlijk onderdeel van zogenaamde bemoeizorg. Dit zorgconcept is ontstaan in de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en roept mogelijk vraagtekens op. Bemoeizorg kan het best worden verstaan als het actief benaderen van mensen die (mogelijk) zorg nodig hebben maar hier om uiteenlopende redenen niet om vragen. Dat vraagt in een parochie om een netwerk en presentie van diaconale werkgroepen die zich op vrijwillige basis inzetten voor medemensen. Presentie in de zin van zichtbare aanwezigheid.

PCI'en en parochiebesturen worstelen soms met het vullen van de agenda voor hun jaarlijkse overleg. Toeleiding zou een terugkerend agendapunt kunnen zijn bij de vergadering van het parochiebestuur en de PCI. Toeleiding vraagt om focus op diaconie en caritas. Deze focus brengt keuzes met zich mee waarover nagedacht kan worden. De discussie moet niet gaan over behoefte aan diaconie en caritas of het ontbreken daarvan. Het zou vooral moeten gaan over de wijze waarop diaconie en caritas elkaar kunnen versterken en wat er nodig is om toeleiding vorm te geven.

Tom van Vilsteren